

Tomasz Jeż

Muzykalia kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Kłodzku: unikatowa kolekcja repertuaru proveniencji jezuickiej na Śląsku

Wśród zachowanych do dziś zbiorów muzycznych dawnego Śląska poczesne miejsce zajmują rękopisy zakonne. Najbogatsza ich kolekcja, pochodząca z dawnego wrocławskiego Instytutu Muzyki Kościelnej¹, obejmuje przemieszane pod względem proveniencji zbiory wielu ośrodków klasztornych Dolnego Śląska. Podejmowane coraz chętniej przez bibliotekarzy i badaczy próby opracowania tej olbrzymiej kolekcji powoli przybliżają nas do przewartościowania dotychczasowych opinii na temat roli katolickich ośrodków kultury muzycznej w historii muzyki całego regionu. Dopóki jednak nie zostaną dokładnie określone źródła badanych materiałów, studia nad nimi nie mogą być prowadzone na szerszą skalę. Znacznie bardziej przystępne dla badań nad kulturą muzyczną śląskich ośrodków zakonnych są te nieliczne zachowane kolekcje lokalne, które z różnych powodów nie podległy pruskiej centralizacji zbiorów sekularyzowanych klasztorów. Obok kolekcji z cysterskiego Krzeszowa² oraz zbioru nyskiego kościoła krzyżowców³,

---

¹ Obecnie przechowywany w Oddziale Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Ernst Kirsch, *Die musikhistorische Bedeutung der Sammlung des Akademischen Instituts für Kirchenmusik bei der Universität Breslau*, Hundsfield: Stadtbibliothek 1922; Adam Mrygoń, *Dolnośląskie rękopisy muzyczne w zbiorach BUW[w:] Beiträge zur Musikgeschichte Schlesiens. Musikkultur — Orgellandschaft, Tagungsbericht Liegnitz 1991*, red. J. Stępowski, H. Loos, Bonn: Schröder 1994 (= Deutsche Musik im Osten, 5), s. 285–291.

² Rudolf Walter, *Musikgeschichte des Zisterzienserklosters Grüssau von Anfang des 18. Jahrhunderts bis zur Aufhebung im Jahre 1810*, Bärenreiter: Kassel — Basel — London — New York — Prag, 1996 (=Musik des Ostens 15).

³ Rudolf Walter, *Das Musikalien-Inventar der Kreuzherrenkirche in Neisse von ca. 1825*, „Archiv für Schlesische Kirchengeschichte“ 55 (1997), s. 197–218; Rudolf Walter, *Zur Musikpflege bei der Kreuzherren in Neisse während des 18. und frühen 19. Jahrhunderts aufgrund der Musikalien- und Instrumenteninventars von ca. 1825*, „Oberschlesisches Jahrbuch“ 8 (1992),

cenny korpus muzykaliów homogenicznych pod względem proveniencji tworzą rękopisy kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Kłodzku.

Zbiór ten był już przedmiotem zainteresowania Rudolfa Waltera, który w swoim artykule⁴ naszkicował jego historię i podał wstępnie zredagowaną listę kompozycji i systematyczny spis nazwisk ich autorów. Potraktował jednak tę kolekcję (chronologicznie obejmującą lata 1730–1860) jako integralną całość, nie rozdzielając w niej źródeł wiążących się z konwiktem jezuitów od muzykaliów kościoła farnego, sporządzonych już po kasacie Towarzystwa Jezusowego (1776). Ujęcie takie ma oczywiście swoje zalety: pozwala prześledzić trwałość lokalnej kultury muzycznej w oderwaniu od dziejowych zawirowań. Zarysowana w taki sposób perspektywa ma jednak i wady, choćby takie, że ani nie mówi wiele o tradycji muzycznej śląskich ośrodków jezuickich, ani nie pozwala na wyciągnięcie bardziej istotnych wniosków dotyczących kultury muzycznej czasów sekularyzacji.

Warto tu nadmienić, że część kolekcji powstała przed rokiem 1776 stanowi jedyny obecnie zachowany zbiór muzyczny proveniencji jezuickiej, pochodzący z terenów całej dawnej *Provinciae Bohemiae Societatis Jesu* (z której w roku 1755 wydzielono Prowincję Śląską, obejmującą odtąd także Hrabstwo Kłodzkie)⁵. Choćby ze względu na tę okoliczność warto przyjrzeć się bliżej tej właśnie grupie muzykaliów, powiązanej bezpośrednio z działającym w Kłodzku konwiktem św. Alojzego Gonzagi — jednej z ważniejszych instytucji muzycznych śląskiego baroku. Przedmiotem niniejszego artykułu będzie 140 sygnatur kłodzkiej kolekcji, które przetrwały zawieruchę II wojny światowej i lat powojennych, i dziś mogą dać unikalne świadectwo repertuaru wykonywanego w ośrodkach jezuickich Eu-

---

s. 59–90; Remigiusz Pośpiech, *Die mehrstimmigen Bearbeitungen des Hymnus Te Deum in der Musikaliensammlung der St.-Peter-und-Paul-Kirche (Kreuzherrenkirche) in Neisse [w:] Musikgeschichte zwischen West- und Osteuropa*, wyd. Helmut Loos und Klaus-Peter Koch, Sinzig: Studio 2002, s. 472.

⁴ Rudolf Walter, *Kirchenmusikalienbestand in Glatz aus den Jahren 1730–1860*, „Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelm-Universität zu Breslau“ 36/37 (1995/1996), s. 151–177.

⁵ Fakt ten można uznać za precedens, bowiem wszystkie analogiczne zbiory jezuickich kolegiów na Śląsku i w Czechach uległy bezpośrednio po kasacie Towarzystwa zniszczeniu. O zachowaniu pojezuickiego zespołu muzykaliów w tym przypadku zadecydował fakt, że kłodzka fara nie należała bezpośrednio do Towarzystwa (jako kościół działający przy kolegium), ale była wydzierzawiona jezuitom przez miasto. Na podobnych warunkach funkcjonował kościół pw. św. św. Wacława i Stanisława w Świdnicy, dzięki czemu do naszych czasów zachowała się obszerna biblioteka kolegium (por. Zdzisław Lec, *Charakterystyka zewnętrzna biblioteki kolegium oo. jezuitów w Świdnicy Śląskiej z lat 1629–1776*, „Rocznik Świdnicki” 1994, s. 130–135); pochodzący jednak ze świdnickiego konwiktu zbiór muzykaliów zaginął wkrótce po kasacie Towarzystwa.

ropy Środkowo-Wschodniej⁶. Mamy nadzieję, że zawarty na kartach muzykaliów repertuar, odczytywany w kontekście historii kłodzkiego konwiktu — swego pierwotnego miejsca powstania i wykonywania — ukaże go nie tylko w nowym świetle, ale i pozwoli na zarysowanie nowych perspektyw badawczych.

Dotychczasową literaturę przedmiotu, dotyczącą historii kłodzkiego konwiktu⁷, wypada tu streścić przynajmniej w zarysie, koncentrując się na muzycznym aspekcie jego funkcjonowania, czego świadectwem są liczne archiwalia⁸. Założony w roku 1614 konwikt pw. św. Alojzego Gonzagi był jedną z pierwszych tego typu instytucji na ziemiach Korony Czeskiej. Podobnie jak w przypadku wcześniej fundowanych konwiktów czeskich (w Pradze, Ołomuńcu, Brnie i Chomutovie), wzorem dla jego organizacji było rzymskie Collegium Germanicum. Od samego początku pełnił on — wraz z kłodzkim kolegium — rolę bastionu potrydenckiej ofensywy kontrreromacyjnej dla sąsiednich księstw śląskich, przenikniętych niemal całkowicie kulturą protestancką⁹. Bezpośrednim impulsem dla jego powstania była konieczność zapewnienia uczącej się w miejscowym kolegium młodzieży wikt w innym miejscu niż stancje w protestanckich domach mieszczan. Fundusze, które miały umożliwić funkcjonowanie tej jednostki, napływały ze Śląska — od bpa

⁶ Kryteria wskazujące na zaliczenie poszczególnych muzykaliów do grupy źródeł proveniencji jezuickiej wyłożono w ostatnich akapitach niniejszego artykułu.

Składam w tym miejscu serdeczne podziękowania na ręce o. Czesława Salamona SJ, historyka kłodzkiej rezydencji i kustosa zachowanych przy kościele pw. Zwiastowania NMP zbiorów muzycznych za życzliwe udostępnienie muzykaliów. Ogromną pomocą dla opracowania niniejszego tekstu był także katalog kłodzkich muzykaliów, sporządzony w roku 1993 przez Iwonę Januszkiewicz-Rębowską i Martę Pielech, włączony obecnie do centralnego katalogu polskich rękopisów muzycznych warszawskiego ośrodka RISM i systematycznie uzupełniany przez Jolantę Byczkowską-Sztabę.

⁷ Paul Hahnel, *Geschichte des Konvikts zu Glatz*, Glatz: Schirmer 1899; Oskar Lincke, *Gymnasium und Konwikt zu Glatz als königliche Schulanstalten nach der Auflösung des Jesuitenordens* [w:] *Die Grafschaft Glatz, Deutschlands Ecker, Gesundbrunnen und Herrgottswinkel*, Lüdenscheid: Verlag Grafschafter Bote 1961, s. 34–35; Oskar Lincke, *Gymnasium und Konwikt zu Glatz. Ein Beitrag zur Geschichte deutscher Erziehungs- und Bildungsarbeit in schlesischen Raum 1300–1945*, Lüdenscheid: Verlag Grafschafter Bote 1961 (= *Die Grafschaft Glatz*, 3), szczególnie s. 5–43; Rudolf Walter, *Schlesische musikalische Collegia — hauptsächlich im 17./18. Jahrhundert — im Rahmen der allgemeinen Cäcilienbruderschaften der gesamten katholischen Kirche*, „Musik des Ostens“ 11 (1989), s. 75–138, szczególnie s. 92, 96 i 104–105.

⁸ Są to przede wszystkim dokumenty zgromadzone w rzymskim Archivum Romanum Societatis Iesu (ARSI), których szczegółowe badanie umożliwiła mi w latach 2007–2008 Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, a także archwalia pochodzące z Pragi: Oddziału Rękopisów Biblioteki Narodowej (Národní knihovna — NK), oraz Archiwum Narodowe (Národní archiv — NA) i krakowskiego Archiwum Towarzystwa Jezusowego Prowincji Polski Południowej (KrATJ), do którego trafiły zasoby archiwalne d. kolegium w Kłodzku.

⁹ Już pierwsza wzmianka z historii tego konwiktu z roku 1614 (KrATJ, sygn. 2754, k. 189) podaje: „plurimi ex proxima Silesia alluerunt Discipuli”.

Karola Habsburga¹⁰, hrabiego Georga Oppersdorfa, opata norbertańskiego klasztoru św. Wincentego we Wrocławiu Martina Conrada, kanonika wrocławskiego Martina Hillnera von Rosenbach i proboszcza tamtejszej katedry, Johannesasa von Sitscha¹¹. Już w roku następnym kłodzki konwikt nabył prawo własności do domu Caspara Wagnera, w którym mogli zamieszkać chłopcy szkolący się w *morum probitate, studio litterario* oraz *peritia musices*. Pierwszym przełożonym tego seminarium był o. Christoph Weller (1572–1634)¹²; bezpośrednim przełożonym konwiktów był jednak zapewne o. Simon Praunstein (1568–1624), który już w roku 1615 pełnił tu funkcję prefekta muzyki, zwyczajowo łączoną z posadą subregensa konwiktów. Praunstein był zresztą pierwszym ze śląskich jezuitów, zajmujących się muzyką w praktyce: archiwalia kolegów w Kłodzku i Nysie wspominają go jako kompozytora¹³, autora znanych dziś jedynie z literatury¹⁴ unikatowych zapisów jezuickiego falsobordone.

Jak większość tego rodzaju instytucji wychowawczych prowadzonych przez jezuitów, także konwikt w Kłodzku przeznaczony był zarówno dla studiującej młodzieży utrzymywanej z regularnych wpłat bogatszych rodziców (*commensales*), jak i dla chłopców z ubogich rodzin (*collegiales*), od których przede wszystkim wymagano kształcenia się w zakresie muzyki i udziału w oprawie muzycznej lokalnych uroczystości kościelnych. Środki na ich utrzymanie pochodziły z sukcesywnie kumulowanych darowizn, często bardzo wyraźnie wskazujących na muzyczny profil wykształcenia konwiktów¹⁵. Dla pozyskania potrzebnych środków finansowych konwiktory brali udział w wykonaniach muzycznych także poza swym kościołem, stymulując w ten sposób dobroczynność mecenasów: zarówno duchownych, jak i świeckich. Na przełomie lat 1617–1618 kierowany przez Simona Praunsteina konwikt liczył już 32 wychowanków¹⁶, jednakże jego dalszy rozwój został zaha-

¹⁰ Johann Schmidl, *Historiae Societatis Jesu provinciae Bohemiae*. T. II, Praga: Typis universitatis Caroli Ferdinandae in Collegio S. J. Ad S. Clementem, per Jacobum Schweiger Factorem 1749, s. 718.

¹¹ Bernard Duhr, *Geschichte der Jesuiten in den Ländern deutscher Zunge*, Freiburg im Breisgau — München — Regensburg: Herder, T. 1, 1907, s. 599.

¹² KrATJ, sygn. 2754, s. 189.

¹³ Nekrolog z 8 lipca 1624 r. (NK XXIII D 168, k. 98–99) podaje: „Sacrarum cantionum concionator festivus erat publico illi Civitatis parentatum”.

¹⁴ Fritz Feldmann, *Ein unbekanntes Denkmal der Neisser und Glatzer Musikpflege aus der Zeit des dreißigjährigen Krieges*, „Der Oberschlesier“ 15 (1933), s. 145–148.

¹⁵ Pierwszą z tego rodzaju kwot, odnotowaną w archiwaliach (KrATJ, sygn. 2754, s. 189) jest darowizna w wysokości 783 florenów, ofiarowana konwiktowi przez o. Georga Theisera z Weidenau.

¹⁶ Alois Kroess, *Geschichte der böhmischen Provinz der Gesellschaft Jesu. Nach den Quellen bearbeitet*. T. 1: *Geschichte der ersten Kollegien in Böhmen, Mähren und Glatz von ihrer Gründung bis zu ihrer Auflösung durch die böhmischen Stände 1556–1619*, Wien: Opitz 1910, s. 788.

mowany przez wybuch wojny trzydziestoletniej. Ze zgliszczy wojennych podniósł się kłodzki konwikt już w roku 1626, kiedy to edyktem Ferdynanda II otrzymał w dzierżawę dom dawnego burmistrza miasta, Matthiasa Scholza na Grüner Gasse¹⁷, już wkrótce zamieszkiwany przez 30 chłopców¹⁸. 3 marca 1628 r. kanclerz arcyksięcia Karola I, Johannes Christoph Metzinger von Kaltenstein, ofiarował konwiktowi swoje dobra ziemskie w Ścinawce Średniej (Mittelsteine), które stały się załącznikiem przyszłej fundacji, utrzymującej funkcjonowanie tej instytucji z procentów zastawionego kapitału. Kapitał ten, wzbogacony o dobra Bożków (Eckersdorf) i Żelazno (Eisersdorf), scalony został w roku 1643 w jedną fundację, tzw. *pia causa*¹⁹, przekazaną po śmierci jej administratora, kłodzkiego dziekana Hieronyma Kecka, w dzierżawę kłodzkim jezuitom.

Wśród kodyfikowanych urzędowo ustaleń cesarskiego potwierdzenia tej rowizny (26 lipca 1646 r.), znajduje się m. in. zobowiązanie konwiktów do codziennego śpiewu psalmu *De profundis* za swych dobroczyńców, a także corocznego uczczenia ich pamięci poprzez muzyczne wykonanie oficjum za zmarłych w dniu 28 kwietnia²⁰. Ponadto, we wspomnianym dokumencie konwiktory zobowiązani byli do zdobywania wykształcenia w zakresie muzyki instrumentalnej i śpiewu (do konwiktów przyjmowano przede wszystkim tych, którzy zgadzali się na taki profil studiów); odpowiedzialność za poziom nauczania spoczywała w rękach rektora kolegium²¹. Wiadomo, że obok oprawy muzycznej ważniejszych uroczystości kościelnych (przede wszystkim Bożego Ciała²²), muzycy kłodzkiego konwiktów grali z okazji wizyt co znaczących gości²³, świąt lokalnej kongregacji Wniebowzięcia NMP²⁴, uczestniczyli też w wykonaniach muzycznych

¹⁷ KrATJ, sygn. 2754, s. 190.

¹⁸ ARSI Boh. 11, k. 75r. Schmidl, *Historiae Societatis...*, T. III, s. 818.

¹⁹ Schmidl, *Historiae Societatis...*, T. IV/2, s. 234–237.

²⁰ KrATJ, sygn. 2754, s. 191; NK XXIII D 168, s. 163; ARSI Boh. 196 I–II *Bob. Fundationes I*, fol. 211r–v.

²¹ „...Musica tam instrumentali, quam vocali, pro cuiusvis aptitudine applicari, instrui et informari, cuius rei institutio, ut fiat quam optime Domino Patro Rectori Collegij Societatis Jesu Glacij relinquatur”. *Loc. cit.*

²² Wg relacji z 31 maja 1663 r. (oktawa Bożego Ciała), kiedy to abp von Harrach udzielał sakramentu bierzmowania, uroczystości towarzyszyły „sonoros elegantius musicae modulus, ac demum sonantibus tubarum plausibus cum ad complura millia est comitata, ut hos seminariorum honores miraretur multum, commendaret plurimum”. ARSI Boh. 98, k. 591.

²³ Tydzień później, 6 czerwca 1663 r., arcybiskup von Harrach podejmowany był przez ówczesnego regensa kłodzkiego seminarium ucztą w majątku w Ścinawce i spektaklem teatralnym z towarzyszeniem muzyki („prandio, & musicâ comoediola”. KrATJ, sygn. 2754, s. 200).

²⁴ Podczas organizowanej przez nią w roku 1658 pielgrzymki do sanktuarium w Bardzie Śląskim, kłodzcy konwiktory zadbał o muzyczną oprawę tej uroczystości (ARSI Boh. 97 I, k. 311–12).

towarzyszących obrzędom pogrzebowym²⁵ i publicznym deklamacjom uczniów kolegium²⁶.

Do znaczących usprawnień w funkcjonowaniu konwiktów doszło za czasów regentury Daniela Frideliusa (1659–1661)²⁷, który na stałe przeniósł do domu zamieszkiwanego przez jego wychowanków dwóch patres–opiekunów młodzieży²⁸. Regens ten doprowadził także do zatwierdzenia przez magistrat miasta wniosku o nowy budynek konwiktów; dotychczasowe warunki lokalowe tej instytucji były niezadowolające m. in. ze względu na brak *repositorium per instrumenta musica* i miejsca, gdzie młodzież mogłaby ćwiczyć²⁹. Budowa ruszyła za czasów kolejnego regensa konwiktów, Christopha Faschanga, i postępowała w błyskawicznym tempie: daty wmurowania kamienia węgielnego pod nowy budynek (6 czerwca 1665 r.) i poświęcenia pierwszego skrzydła budynku (4 listopada 1665 r.) dzieli zaledwie kilka miesięcy. Projekt włoskich architektów — Andrea Carove i Carlo Lurago — realizowany był w kolejnych etapach rozbudowy (z lat 1673, 1690, 1695, 1697 i 1698) i z pewnymi późniejszymi modyfikacjami (z lat 1750 i 1753–54, kiedy to urządzono w nim kaplicę pw. św. Alojzego) dotrwał do dnia dzisiejszego³⁰.

Cennym dokumentem kodyfikującym praktykę muzyczną w kłodzkim kościele Wniebowzięcia NMP jest przytaczana częściowo w artykule Waltera³¹ *Instructio Musicorum Glacensium* rektora Rudolfa Wenera z 28 maja 1670 r. Instrukcja ta w sposób szczegółowy ustala zakres odpowiedzialności subregensa konwiktów: dogłądanie prób zespołu muzyków konwiktów i muzyków kościoła, dbanie o obecność i punktualność konwiktów w realizacjach muzycznych w farze, wyznaczenie z ich grupy odpowiedzialnego za dystrybucję nut, nadzór nad adekwatnym doбором repertuaru, współpracę z kantorem w sprawie podziału partii wokalnych pomiędzy konwiktów a profesjonalnych muzyków kościoła i kontrolowanie godnego zachowania młodzieży podczas nabożeństw. Kantor, który wprowa-

²⁵ Zob. relacja Martina Stredoniusa z pogrzebu hr. Marianny von Annaberg z 17 sierpnia 1648 r. (ARSI Fondo Gesuitico XVIII 1373/16, 11, fol. 48v).

²⁶ KrATJ, sygn. 2754, s. 200 (1653).

²⁷ ARSI Boh. 90/1, fol. 200v, 216v.

²⁸ „Ad Seminaristarum majorem in vita, morumque probitate culturam, profectum literatum, & disciplina domestica observationem P. Regens, una cum assignato Socio, sedem suam e Collegio ad Seminarium transtulit, die 17 Februarii [1660], a quo Juvenum invigilans actionibus illis constanter coepit cohabitae.” (KrATJ, sygn. 2754, s. 198).

²⁹ ARSI Boh. 98, k. 40.

³⁰ Zdzisław Szczepaniak, *Kolegium jezuickie i konwikt w Kłodzku (1597–1945)*, Kłodzko: Wydawnictwo Maria 2005, s. 67–74. Obecnie budynek jest siedzibą Muzeum Ziemi Kłodzkiej.

³¹ Walter, *Schlesische...*, s. 104–105. Niestety, w publikacji tej odpis wspomnianego dokumentu (w całości zachowanego w KrATJ, sygn. 3299, s. 1–11) cytowany jest do połowy; nie towarzyszy mu też żaden komentarz.

dzał w obieg nowy repertuar muzyczny, był z kolei zobowiązany do odpowiednio wczesnego powiadomienia o tym zarząd konwikt, aby wychowankowie zdążyli w wystarczającym stopniu opanować nuty. W cytowanej instrukcji w precyzyjny sposób opisano grupy świąt kościelnych, w których oprawę muzyczną mieli współorganizować muzycy kościoła łącznie z konwiktorem³². Sporą grupę uroczystości upiększać miał wyłącznie zespół profesjonalnych muzyków kościoła³³. Zespół muzyków konwikt obsługiwał z kolei samodzielnie te uroczystości, których treść nawiązywała do profilu formacji wychowawczej tej instytucji³⁴.

Na przestrzeni lat 1690–1740 kłodzki konwikt św. Alojzego liczył zazwyczaj około 40–60 wychowanków, z których ponad połowę stanowili konwiktory utrzymywani częściowo z funduszu konwikt (pozostała część ich utrzymania pochodziła bezpośrednio od zamożniejszych rodziców tych chłopców), mniejszą liczebnie grupę stanowili konwiktory w całości utrzymywani z procentów fundacji *pia causa* (ubodzy *collegiales*, zobowiązani do kształcenia się w muzyce); liczbę wychowanków konwikt uzupełniało nadto kilku studentów, tzw. *humaniora repetentes*. Muzyczny zespół reprezentujący tę instytucję mógł więc liczyć w tym czasie około 20 konwiktów. Pochodzące z tego ośrodka roczne raporty tzw. *litterae annuae* informują o różnych okolicznościach wykonań muzycznych, w których konwiktory brali czynny udział. Obok okolicznościowych spektakli teatralnych, wystawianych ku czci swych mecenasów, wychowankowie codziennie wieczorem śpiewali antyfonę *Salve Regina* przed słynącą z cudów figurką Kłodzkiej Madonny³⁵. Do ich zobowiązań muzycznych należało od pierwszych lat XVIII wieku

³² Były to m. in.: nieszpory i msze niedziel okresu zwykłego i triduum anticineralis, psalm *Miserere* i sekwencja *Stabat Mater* podczas Wielkiego Postu, *Pasja* w Niedzielę Palmową, cała liturgia Bożego Narodzenia wraz z mszą wigilii tego święta, liturgia Triduum Paschalnego (wraz z hymnem *Te Deum*) oraz uroczystości Bożego Ciała wraz z oktawą. Ponadto, łączony skład muzyków obydwu zespołów towarzyszył obchodom świąt św. Ignacego Loyoli i św. Franciszka Ksawerego, uroczystości sodalicii łacińskich (zarówno litania, jak i antyfony *Ave Maris Stella* i *Salve Regina*) oraz Wszystkich Świętych.

³³ Były to wszelkiego rodzaju nabożeństwa za zmarłych, w tym msze rekwalne za fundatorów, ponadto msze prywatne fundacji hr. von Annaberg, celebracji mszalnych połączonych z matutinum (tzw. *missa matura*), liturgie niedziel i świąt października, nabożeństwa sodalicii rzemieślników i Bractwa Dobrej Śmierci, wigilia Wszystkich Świętych. Zespół ten odpowiedzialny był także za muzykę podczas procesji: rezurekcyjnej (wraz z całym okresem paschalnym), na uroczystość Wniebowstąpienia, Niedzielę Palmową i św. Marka, jak również organizowanej corocznie pielgrzymki do Barda Śląskiego oraz mszy roratnich — w tych ostatnich przypadkach jednak dopuszczony był udział konwiktów, którzy częstokroć sami bywali zarazem członkami sodalicii.

³⁴ Wykonywał on litanie w każdą sobotę, wigilie świąt niektórych świętych (m. in. św. Franciszka Ksawerego, św. męczenników japońskich oraz bł. Stanisława Kostki), a także muzykę w święto Praesentationis BMV i św. Barbary.

³⁵ Zob. ARSI Boh. 116, k. 67.

również muzykowanie przy okazji dorocznych 10-dniowych nabożeństw ku czci św. Franciszka Ksawerego³⁶, a także nowenny do św. Ignacego Loyoli³⁷. W szczególnie uroczysty sposób konwiktory uhonorowali kanonizację Alojzego Gonzagi w roku 1727, kiedy to przez całą oktawę wykonywano dziękczynne nieszpory ku czci swojego nowo kanonizowanego patrona, a z okien konwiktu codziennie śpiewana była litania, wieńczona hymnem *applaudente semper duplici tubarum et tympanorum choro*, który z tej szczególnej okazji ukazał się również w postaci okolicznościowego druku³⁸.

Po pruskiej aneksji Śląska i Hrabstwa Kłodzkiego liczba wychowanków kłodzkiego konwiktu z roku na rok malała, osiągając w 1769 r. liczbę 15 konwiktów. Zakładając jednak, że w tym czasie większość z nich była muzykami, utrzymywanymi z nadal funkcjonującej fundacji *pia causa*, nie odbijało się to negatywnie na dynamice życia muzycznego; tym bardziej, że we wszystkich większych uroczystościach uczestniczyli także profesjonalni muzycy parafii³⁹. Pomimo coraz to nowych kontrybucji wojennych, obarczających również kłodzki konwikt wysokimi daninami na rzecz administracji pruskiej, instytucja ta funkcjonowała w tym czasie bez zarzutu⁴⁰.

Wiarygodnym świadectwem trwałości kultury muzycznej tego czasu jest pochodząca właśnie z lat pruskich kolekcja muzykaliów, obejmująca dość bogatą panoramę gatunków muzyki kościelnej późnego baroku. Zasadnicza większość tych kompozycji stanowi cenną egzemplifikację wspomnianych form muzyki jezuickiego konwiktu: zarówno tych wykonywanych podówczas powszechnie (cykle mszalne, nieszpory, msze rekwialne i arie koncertujące), jak i takich, które wiążą się z jezuicką tradycją muzyczną w bardziej niż przeciętnie praktykowany sposób. W tej ostatniej grupie wymienić należy przede wszystkim opracowania popularnych w jezuickich centrach muzycznych antyfon maryjnych (*Ave Regina, Salve*

³⁶ Zob. kronika z 1711 r.: „choro interim musico laudes Xaverij sub liturgicum sacram concinente”. ARSI Boh. 123, k. 71.

³⁷ Zob. kronika z 1727 r.: „novenam Ignatianam cum solemnibus quotidie sub sacro musica”. ARSI Boh. 143, k. 87.

³⁸ *Loc. cit.* Por. także Max Wittwer, *Die Musikpflege im Jesuitenorden unter besonderer Berücksichtigung der Länder deutscher Zunge*, Diss. Greifswald: Grimmer Kreis-Zeitung GmbH, Grimmen in Pommern 1934, s. 51.

³⁹ Rudolf Walter (*Die Musikalienbestand...*, s. 151–152) podaje, że dla zapewnienia wystarczającej obsady większości obiegowego repertuaru wystarczyło w tym czasie 13 muzyków.

⁴⁰ Świadectwem tego są notatki pruskiego kapelana wojskowego Johanna Gottlieba Kahla, wizytującego Aloysianum w roku 1757: „Das Seminarium stehet dem Kollegio gegenüber in der sogenannten Judengasse, und ist ein hohes und mit vielen Stuben eingerichtetes Gebäude. In diesem Seminario werdeb gewisse Studenten unterhalten, in allen Künsten, sonderlich in der Musik, unterrichtet. Die Anzahl derselben ist festgestellt, müssen auch darin wohnen und werden mit Speise, Trank und Kleidung versehen.... Es sollen zum wenigsten 20 Studenten daselbst unterhalten werden; cyt. za: Duhr, *Geschichte...*, T. IV/1, s. 451].

Regina) i hymnu *Ave maris Stella*, licznych litanii (głównie popularyzowanych przez Towarzystwo Jezusowe *Litanii loretańskiej* i *Litanii do Imienia Jezus*), szczególnie pielęgnowanej tradycji muzycznej cykliów *Stationes pro festo Corporis Christi*, jak również utworów wykorzystujących teksty bliskie duchowości jezuickiej⁴¹. Co ciekawe, zupełnie brak jest w kłodzkim zbiorze muzykaliów kompozycji poświęconych bezpośrednio świętym Towarzystwa, choćby Ignacemu Loyoli czy Alojzemu Gonzadze, patronowi miejscowego konwiktu. Przypuszczać jednak można, że z myślą o nich wykonywany był repertuar muzyczny należący do kategorii liturgicznej *de confessore*, bogato reprezentowany w poniższym wykazie kompozycji. Wśród pojawiających się tu z imienia świętych, honorowanych we wszystkich ośrodkach jezuickich, nie zabrakło świętych: Archanioła Michała, Jana Nepomucena i Jana Kalasantego — pomocniczych patronów kłodzkiego Aloysianum.

Wśród pojawiających się w spisie kompozytorów naszą uwagę zwraca obecność cenionych w śląskich ośrodkach zakonnych mistrzów włoskich, takich jak: Antonio Boroni, Antonio Caldara, Domenico Cimarosa, Baldassare Galuppi, Giovanni Battista [Padre] Martini, Vincenzo Manfredini i Giovanni Battista Pergolesi⁴². Jeszcze liczniejsza jest tu reprezentacja kompozytorów czeskich, znanych zarówno na terenie całej *Provinciae Bohemiae Societatis Jesu*, jak i w wielu innych środowiskach zakonnych regionu, do których należą: František Benda, František Xaver Brixi, Václav Černý, Ondřej František Holý, Leopold Anton Koželuch, Jiří Ignac Linck, Josef Mysliveček, Franz Joseph Oehlschlägel [Lohelius], Alexius Pařízek, Václav Pichl, František Rössler, František Ignác Anton Tůma, Jan Křtitel Vaňhal czy Franz Ziegenheim. Ważną grupę stanowią tu także kompozytorzy śląscy, powszechnie znani w przekazach muzykaliów śląskich, a także w krajach ościennych: Carl Ditters von Dittersdorf (1729–1799)⁴³, Joseph Bolehovský (II poł. XVIII w.)⁴⁴ czy Johann Michael Schmid z Nowej Rudy⁴⁵. Grupę szczegól-

⁴¹ Przykładem niech będzie *Amo te Jesum solum* ex C Valentina Fechnera (A–220).

⁴² W zasadniczej większości nazwiska te pojawiają się w zasobach muzykaliów zsekularyzowanych śląskich klasztorów, obecnie w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (BUW).

⁴³ W zbiorach BUW znajdują się liczne jego kompozycje, pochodzące z takich miast, jak Budziszyn, Jemielnica, Krzeszów, Lubań, Miskowice i Wrocław (klasztor św. Macieja, NMP na Piasku, św. Wincentego, św. Klary, św. Wojciecha).

⁴⁴ Twórca ten, pochodzący prawdopodobnie ze Śląska (*Bolchorsk*, *Bolohausky*, *Bolchanski*, *Bolohowsky*), pozostawił po sobie utwory w zbiorach w Częstochowie, Jaworze, Kłodzku, Krzeszowie, Prudniku, Brnie, Pradze, Cieplicach, Trenczynie, Obrze i we Wrocławiu. Por. Danuta Idaszak, *Bolechowski, Józef*, [hasło w:] *Encyklopedia Muzyczna PWM. Część biograficzna*, pod red. Elżbiety Dziębowskiej, Kraków: PWM, T. II, s. 360.

⁴⁵ Rudolf Walter, *Kirchenkomponisten der Diözese Breslau im 18. Jahrhundert*, „Oberschlesisches Jahrbuch“ VII (1991), s. 124.

nie dla nas istotną stanowią kompozytorzy bezpośrednio związani z jezuickim kolegium w Kłodzku: kantor kłodzkiego kościoła Joseph Larisch (1737–1813)⁴⁶, miejscowy organista, kompozytor i dydaktyk Johann Franz Otto (1730–1805)⁴⁷ oraz jego uczeń Anton Weigang (1751–1821) — autor muzyki do wielkopostnych medytacji pasyjnych, pisanych dla wrocławskiego kolegium jezuitów. O lokalnej sieci powiązań repertuarowych, funkcjonujących pomiędzy pobliskimi ośrodkami różnych tradycji zakonnych, dobitnie świadczą kompozycje takich autorów, jak: Valentin Fechner (1725–1801) — nauczyciel kościoła farnego z pobliskiego Broumova⁴⁸, Václav Kalouš (1715–1785) — kompozytor z zakonu pijarów w Rychnovie, Johann Michael Kirchner (1752–1802) — organista w cysterskim klasztorze w Ząbkowicach Śląskich⁴⁹, Franz Aloys Larisch — kantor w bliskim Szalejowie Górnym (Oberschwedeldorf) i organista w Ścinawce, działający w biskupiej rezydencji w Jaworniku Christoph Schimpke z Cieszyna (1725–1789)⁵⁰.

Lokalny aspekt badanej kolekcji potwierdzają adnotacje posesorów na niektórych muzykaliach, np. w partyturze anonimowego *Reuigem ex Es* (sygn. R–150) wpis Joannesa Josepha Kabe, kantora z pobliskiego Lewina Kłodzkiego, zakończony jezuicką dewizą „O:A:M:D:G”, *Vesperae de Beata ex D Václava Černego* (sygn. V–156), spisane dla zespołu muzyków ze wspomnianego już klasztoru w Broumowie, czy *Salve Regina* Johanna Thenniego (sygn. Am–201), nosząca zapis kojarzący kompozycję z Dusznikami (*Reinerz*). Pomocą w identyfikacji niektórych muzykaliów są pozostawione gdzieś nazwiska skryptorów — w większości wychowanków kłodzkiego konwikt. Ich sygnaturom towarzyszą niekiedy daty wpisu, jak również łacińskie nazwy klas gimnazjum (*parvista, syntaxista, grammaticus, poeta, rhetor*); czasem konwiktory podają również swą funkcję w zespole muzycznym (*discantista, altista, bassista, principista*). Źródła te — wraz z często powtarzającymi się adnotacjami typu *Seminarii S. Aloysii Glacii* — poświadczają rolę kłodzkiego konwikt w przygotowaniu partytur i ksiąg głosowych wykonywanych kompozycji muzycznych. Przepisywanie tych nut było niewątpliwie

⁴⁶ Walter, *Kirchenkomponisten...*, s. 123; Pośpiech, *Die mehrstimmigen Bearbeitungen ...*, s. 336.

⁴⁷ Zob. Rudolf Walter, *Johann Franz Otto (1732–1805). Ein Komponist der Grafschaft Glatz*, „Musik des Ostens“ 12 (1992), s. 239–265.

⁴⁸ Gdzie działał też w miejscowym klasztorze benedyktynów, silnie związanym z kłodzkim kolegium. Jego kompozycje odnajdujemy także w innych rękopisach klasztorów śląskich, m. in. z Trzebnicy, Henrykowa i Wrocławia (norbertanie). Zob. Pośpiech, *Die mehrstimmigen...*, s. 318; Walter, *Johann Franz Otto...*, s. 164.

⁴⁹ Walter, *Zur Musikpflege...*, s. 80; Adam Mrygoń, *Dolnośląskie rękopisy...*, s. 289, 297.

⁵⁰ Rudolf Walter, *Kirchenkomponisten...*, s. 121.

nadzorowane przez personel konwiktów⁵¹, w nutach znajdujemy też wielokrotnie podpisy wspomnianych już nauczycieli kłodzkiego konwiktów, Antona Weiganga i Josepha Larischa, którzy odegrali istotną rolę w procesie gromadzenia repertuaru muzycznego badanego ośrodka.

Listę muzykaliów zidentyfikowanych na podstawie powyższych kryteriów uzupełniają te rękopisy, które wprawdzie nie posiadają bezpośrednich adnotacji wiążących je pod względem proveniencji z kłodzkim konwiktem⁵², ze względu na czas powstania mieszczą się jednak w zakresie chronologicznym jezuickiej administracji nad kłodzką parafią. Co ciekawe, niespokojny czas kasaty Towarzystwa nie odbił się w sposób negatywny na gromadzonej kolekcji muzykaliów; z coraz szybciej przyrastającej liczby źródeł datowanych na lata ostatniej kwadry XVIII wieku wnioskować wręcz można, że prowadzony przez jezuitów konwikt przeżywał po sekularyzacji i przekształceniach instytucjonalnych lat 70. swoją drugą młodość. Świadectwem tego rozkwitu są właśnie najliczniej zgromadzone muzykalia, datowane na lata 80. i 90. XVIII stulecia. Porównując uprawiane przed kasatą i po niej gatunki muzyczne, stwierdzić wypada, że w ich zakresie nie dokonana się żadna znacząca zmiana; być może stało się tak dlatego, iż *gros* tego repertuaru wyszło spod pióra kompozytorów–wychowanków jezuickich kolegów i konwiktów: m. in. takich autorów, jak Alois Bach „Seraphicus” (1770–1845), Joseph Latzel (1764–1827) czy Johann Georg Pausewang (1738–1812). Fakt, że tendencja ta utrzymała się aż do roku 1830 (to w przybliżeniu terminus *ante quem* całej badanej tu kolekcji), sugerować może, że stworzone za czasów jezuickiej administracji instytucje muzyczne weszły głęboko w lokalną praktykę muzyczną i kasata Towarzystwa nie wpłynęła negatywnie na dynamikę kultywowanego tu życia muzycznego.

---

⁵¹ Np. anonimowe *Veni Sancte Spiritus* (sygn. –210) opatrzył swym podpisem m. in. prefekt kłodzkiego konwiktów.

⁵² W miejsce standardowego zapisu „Seminarii S. Aloysii Glacii” (często skreślonego, w poniższej tabeli oznaczony skrótem *SAG*), figuruje tu zapis typu „Eigenthum der Stadtpfarrkirche Glatz” (odpowiednio: *StPfKG*).

Muzykalia proveniencji jezuickiej ze zbioru kościoła oo. jezuitów pw. Wniebowzięcia NMP

sygn.	autor	Tytuł	obsada	proweniencja, datacja	skrypcyzy, posesorzy
A-256	ANONIM	<i>Ad laudes properate</i> ex B	C solo, 2 vn, vla, b	SAG 1774	<i>Joseph Dinter Poëta</i>
A-259	ANONIM	<i>Iste confessor. De Confessore</i>	C solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org	SAG, StP/KG 1773	
Am-268	ANONIM	<i>Ave Regina IV: 1. ex B; 2. ex D [brak 3. i 4.]</i>	CATB, 2 vn, vla, org	SAG	
Am-269	ANONIM	<i>Ave Regina IV: 1. ex F; 2. ex As; 3. ex C; 4. ex E</i>	CATB, 2 vn, org	SAG	
A-258	ANONIM	<i>Duetto pro tempore Passionis Domini. Et panis fragmine</i> ex A	C solo, T solo, 2 vn, 2 vlac, 2 ob, 2 cor, org	SAG	
-393	ANONIM	<i>Responsoria pro Hebdomada Sacra: 1. In Monte Olivetti</i> ex c; 2. <i>Et terribilibus oculis</i> ex d; 3. <i>Sicut ovvis ad occasionem</i> ex a	CATB, 2 vn, 3 trbn, org	SAG	
R-150	ANONIM	<i>Requiem</i> ex Es	CATB, 2 vn, 2 vlac, 2 ob, 2 fg, 2 cor, org	StP/KG	<i>O:A:M:D:G...ad usum Joannis Josephi Kabe / Cantoris Levinensis</i>
-210	ANONIM	<i>Veni Sancte Spiritus et Magnificat</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SAG / StP/KG [1765]	<i>Antonius Adler Grammaticus, Carolus Franz Rbetor, Sem[linarij] Pnaeflectus, Stephanus Hannig Poëta, Antonius Kirchner Syntaxisista, Iegantius Tschöke</i>
A-215	AGRICOLA Johann Friedrich	<i>Ariae 2ae: 1. Ave Maris stella; 2. Eia plausus bilares</i>	S solo, 2 vn, vla con fonda-mento	StP/KG	
M-2	ALBRECHTS-BERGER Johann G.	<i>Missa in F</i>	SATB, 2 vn, 2 cl, org, vlne	StP/KG	
A-217	BENDA František	<i>Aria in A# de venerabilis...Lauda Sion</i>	S solo, 2 vn, 2 vla, 2 fl, basso	StP/KG	

L-176	BOLEHOVSKÝ Joseph	<i>Litania Lauretana</i>	SATB, 2 vn, org	SAG	
L-177		<i>Litaniae Lauretanae: 1. ex D; 2. ex g</i>	SATB, 2 clni, coro, orch, org.		
M-3		<i>Missa in C</i>	CATB, 2 vn, 2 vla, 2 fl, 2 clar, org.	SAG	
Am-262		<i>Regina codi ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 clar, coro, 2 trb, org		
R-124		<i>Requiem ex F</i>	CATB, 2 vn, 2 cor, org		
A-218	BORONI Antonio	<i>Ad festum, mortales ex D</i>	C solo, 2 vn, 2 ob, 2 cor, 2 vlae, basso	SHPKG	Anton Weigang
A-219		<i>Felix namque es sacra Virgo ex F</i>	C solo, 2 vn, 2 vlae, 2 cor, 2 fl, b	[ca. 1774]	Joseph Lattisch
L-178	BRACHENSKY Johann	<i>Litaniae Lauretanae ex B</i>	CATB, 2 vn, org	SAG	
L-179	BRIXI František Xaver	<i>Lytaniae ex D</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 clni, org	SAG 8. 9. 1767	Joseph Hötzel Grammatista, Basista
L-180		<i>Litaniae Lauretanae ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SAG 4. 6. 1776	Franz Jung Syntaxista, Antonius Niedenführ Syntaxeos studiosus
M-395		<i>Sacrum Solenne ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, timp, org	SAG 2. 5. 1768	Joseph Hötzel Syntaxeos studiosus, Joannes Seppelt, Carol Werner Parvista
Am-263		<i>Salve Regina ex C</i>	SATB soli, 2 vn, vla, org	SAG	
Am-203/21		<i>Salve Regina ex C</i>	CATB, 2 vn, org		
Am-271		<i>Salve Regina ex D</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 fl, 2 cor, org		
-337	BRUNETTI Gaetano	<i>Cantata ex D de Venerab: Aria Exultate fideles mentes</i>	A solo, 2 vn, vla, 2 ob, org	SHPKG	
M-6	CALDARA Antonio	<i>Messa Romana ex g</i>	CATB, org	SHPKG	
-339	CIMAROSA Domenico	<i>Adjuca nos, o Virgo ex B</i>	S solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, b	SHPKG	

V-155	ČERNÝ Václav	<i>Vesperae de Confessore</i> ex D		CATB, 2 vn, 2 clni, org	SAG	
V-156		<i>Vesperae de Beata</i> ex D		CATB, 2 vn, 2 clni, org	SAG 1773, Braunovii Capella Magna	<i>Franciscus Niedenfür</i> <i>Syntaxeos Alumnus Discantista</i>
A-225	DITTERS DORF Carl Ditters von	<i>O mi Jesu</i> ex F		C lub T solo, 2 vn, 2 vlae, 2 cor, b	SAG 1772	<i>Stephanus Hannig Grammaticus</i>
A-187		<i>Aria in F de Beata. Ave maris stella</i>		S solo, 2 vn, 2 cor, cb	SAG 1772	<i>Bonaventura Mann, Franciscus Niedenfür</i>
A-223		<i>Deus tuorum militum</i> ex F. <i>De festo Ascensione. De Sancto NN</i>		A solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org	SHPKG	
A-224		<i>Ja du hast den Sieg gesieget</i> ex D		[C solo], 2 vn, 2 vlae, 2 ob, 2 cor, vla, basso	SHPKG	
A-220		<i>Jesu, veni ubi es. De tempore</i>		S solo, 2 vn, vla obl, fig obl. 1, org	SHPKG	<i>Fechner</i> [ca. 1768]
A-188		<i>Maria Mater gratiae</i>		S solo, 2 vn, 2 vlae, ob conc.	SHPKG	
A-222		<i>Aria in C pro Festo Nepomuceni: Nepomuc, invicte heros</i>		A solo, 2 vn, vla, fl solo, viola, basso	SHPKG	
A-226		<i>O gloriosa Virginum</i>		S solo, 2 vn, vla, 2 cor, b	SHPKG	<i>Anton Weigang</i>
A-221		<i>Aria in F: Princeps gloriosissime Sancte Michael</i>		S solo, 2 vn, vla, org	SHPKG	<i>A. V.</i>
-342		<i>Cantata in F: Dimmi Glori Costei</i>		S solo, CATB, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, cemb	SHPKG	
-341		<i>Motetto in C: Eia omnes convolate</i>		CATB, 2 vn, vlne, 2 clni, org	SHPKG	
P-281		<i>Huc fidelis properate</i>		CATB, 2 vn, 2 ob, org + vla		
		<i>Mariae gustum sentio</i>		S solo, CATB, 2 vn, 2 ob, 2 cor, org		
Am-195		<i>Regina coeli</i> ex C		2 S soli, CATB, 2 vn, 2 cor, org	SHPKG	
[brak]		<i>Missa gratiosa</i> ex C		CATB, orch, org	SAG	
[brak]		<i>Deus Magne sed velate</i> ex E		S solo, orch, org		

M-27	EBERLIN Johann Ernst	<i>Missa Romana in Canone ex d</i>	CATB org		
A-220	FECHNER Valentin	<i>Amo te Jesum solum</i> ex C	A solo, 2 vn, org		
A-189/1-2		Ariae: 1. <i>Huc gentes properate ex D quolibet festivitatie</i> 2. <i>Amati quaeso montes ex F de Tempore</i>	C solo, 2 vn, 2 clni, org	StPKG. [1774]	Joseph Larisch Schutmeister
[brak]		<i>Aria Ab quanta</i> ex Es	S solo, orch, 2 ob, 2 cor, org		
A-228	GALUPPI Baldasare	1. <i>Benedicta et venerabilis de Festo BVM</i> ex G; 2. <i>Lauda Sion Salvatorem de Sanctissimo</i> ex Es	A solo, 2 vn, vla, b, org	StPKG	
M-39	GLUCK Christoph Willibald	<i>Missa</i> ex Es	CATB, 2 vn, 2 vla, 2 fl, 2 cl, 2 fg, 2 cor, 2 vlar, clar princ, timp, vc, cb, org	StPKG	
A-230	GRAUN Carl Heinrich	<i>O salutaris Hostia. De Ven[erabili] Sacram[ento]</i> [s. t.]	C solo, 2 vn, vla al, 2 fl, org	SAG. StPKG	Heintze
A-229		<i>Te deum laudamus</i> ex D	C solo, 2 vn, vla, bc	SAG	
H-206				StPKG	
A-231	HAYDN Franz Joseph	<i>O admirabile coeli decus — Hospes Jesus fit quibus peccator</i>	S solo, 2 vn, vla, org	StPKG 1770	Josephus Schwarzer
Am-196		<i>Salve Regina</i>	S solo, ATB, 2 vn, org	SAG 16. 2. 1768	Joseph Kuschel Poëta
A-232	HILLER Johann Adam	<i>III Arien et coro de Venerabilis: 1. Lauda Sion</i> ex D; 2-4. bez tekstu ex F, G, Es	T, C solo, CATB, orch, 2 fl, 2 ob, cor, org	StPKG	
-346	HOFFMANN Leopold	<i>Motetto de sancta: Omnes confugite magnum Dei</i>	S solo, ATB in choro, 2 vn, 2 clni, org	StPKG	
Am-203/20		<i>Salve Regina</i> ex G	CATB, 2 vn, org		
V-159	HOLÝ Ondřej František	<i>Vesperae de Confessore</i> ex F	CATB, 2 vn, vla, 2 cor, org	StPKG	

M-101	KALOUS Václav	<i>Missa ex D solemnis de BVM in Coelis Assumpta. Ad elevationem: Jesu, quem velatum nunc aspicio</i>	CATB, 2 vn, 2 ob, 2 clni in D, org	SHPKG	
M-102		<i>Missa ex G</i>	CATB, 2 vn, org	SHPKG	
P-314		<i>Desiderium animae ex D</i>	CATB, 2 vn, org	SHPKG	
P-312		<i>Gloria et honore ex C: De S. Josepho Calasantio et Confessore</i>	CATB, 2 vn, 2 ob, org	SHPKG	
P-313		<i>De confessore. Laudamus virum gloriosum ex C</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SHPKG	
V-160	KAYSER Isrid	<i>Vesperae breves de Beata ex C</i>	CCATB, 2 vn, org, timp, lituo	SHPKG	
R-130	KIRCHNER Johann Michael	<i>Requiem ex Es</i>	CATB, 2 vn, 2 ob, 2 cor, org	SHPKG	
V-174		<i>Vesperae de BMV ex C</i>	CATB, 2 vn, 2 cor, org	SHPKG	
V-161		<i>Vesperae ex C</i>	CAB, 2 vn, cb, org	SHPKG	
[brak]		<i>IV Stationes pro festo Corporis Christi</i>	CATB, coro, orch, org		
-375		<i>Responsoria pro Hebdomada Sacra ex D</i>	SATB, 2 vn, vla, org		
Am-263	KOHL Frantisek Kristof	<i>Salve Regina ex D</i>	S, A soli, 2 vn, vla, 2 cor, org	SAG 1770	
M-54	KOŽELUCH Leopold Anton	<i>Missa ex g</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org	SAG	
-338	KRAUS Lambert	<i>VIII Tantum ergo: 1. ex C; 2. ex D; 3. ex A; 4. ex D; 5. ex C; 6. ex F; 7. ex C; 8. ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 cor, timp, org	SAG 4. 4. 1770	<i>Johann Michäel Kirchner Syntaxeos Alumnus, Franciscus Seppell</i>
R-133	LARISCH Franz Aloys	<i>Requiem ex d</i>	SAB, 2 vn, 2 cor, org	SHPKG	
R-132		<i>Requiem ex F</i>	SAB, 2 vn, 2 cor, org	SHPKG	
[brak]	LARISCH Joseph	<i>Missa Romana pro Dominica tertia Adventu</i>		1774	
[brak]		<i>Missa Romana pro Dominica IV Quadragesimae</i>		1774	
[brak]		<i>Missa brevis a tribus vocibus</i>			
[brak]		<i>Litaniae</i>			

-348	LAUBE Anton	<i>Motetto de Confessore: Rec. Beatus vir qui invenus es sine; Coro: Inste confessor Domini ex G</i>	S solo, SATB, 2 vn, vla, 2 clni, org	SHPKG	
R-134	LAUCHER Joseph Anton	<i>Requiem in Es</i>	SATB, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org	SHPKG	
L-182	LINCK Jiří Ignac	<i>Litanie Lauretana ex B</i>	SATB, 2 vn, org	SAG 29-30 III 1776	<i>Carolus Eitizner Rbetor, Franciscus Heimann Syntaxeos, Franciscus Herzog, Franciscus Isting Seminarista atque Discantista, Antonius Koger Classis Grammatices Studiosus</i>
-349	LOOS Jan Karel	<i>Psalmi residui de Confessore (110, 111, 112, 116) ex c</i>	SATB, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cl, org	SAG 24 VI 1766	<i>Antonius Adler Syntaxista, Antonius Bboris Syntaxeos, Joannes Feige Principista, Ignatius Rupprich Principista, Antonius Kuschel Poëta, Joseph Kuschel Grammatico, Ignatius Rupprich Principista, Franciscus Seppall Paroista, Franciscus Ulrich Poëta</i>
A-234	MANFREDINI Vincenzo	<i>Ariae Duae I. De Adventu. Lauda Sion Salvatorem; 2. De Tempore et Apostolis. Flamma ardoris in coelum</i>	T solo, 2 vn, 2 cor, 2 ob, vla, basso	SHPKG	
L-183	MANSCHINGER Adalbert	<i>Litanie Lauretana ex C</i>	SATB, 2 vn, 2 clni ex C, org	1775	<i>Joseph Larisch</i>
L-184		<i>Litanie Lauretana ex Es</i>	SATB, 2 vn, 2 cl, org	SAG 6. -9. VI 1773	<i>Bitner Josephus Grammaticus, Carolus Hannig Syntaxos Studiosus, Joannes Seppell [Rhetor], Subpesoi Yobmal Grammaticus Studiosus, A. F. B. K. Grammatices Alumnus Discantista</i>

A-235	MARTINI Giovanni Battista	<i>Aria in B pro Festi Corporis Christi: Lauda Sion Saluatorem</i>	S solo, 2 vn, vla, vlhc, 2 cl	SAG 1773	Ignaz Mallig
P-295	MATTAUSCH D.	<i>Offertorium de Tempore: Laudate Dominum in Sanctis eius.</i> [2 tekst]. <i>Reges Tharsis et insulo</i>	CATB, 2 vn, 2 cl, 2 cor, vla- A, org	SHPKG	
A-236	MEYER Florian	<i>Aria in B: Jesu dulcis memoria...</i> [2. tekst <i>Ave Jesu summae</i>]	T in concerto, 2 vn, vla, b, 2 fl, 2 fg, 2 cor	SHPKG	
A-239	MYSLIVEČEK Josef	<i>Recitativo et Aria: Almen se non posso</i> [2. text <i>In omnem terram exiit</i>] in E	S solo, vn 2, vla, basso	SHPKG	
A-226		<i>Deus magne subvolate</i> in E	S solo, 2 vn, 2 ob, 2 cor, basso		Anton Weigang
A-241		<i>Aria in E</i> [<i>Giusti Dei che benvedete</i>]	S solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, basso	SHPKG	Anton Weigang
A-240		<i>Aria in F. No. I Favore</i> [<i>Pro mettingor la calma</i>]	S solo, 2 vn, 2 vlac, 2 ob, 2 fg, 2 cor, basso	SHPKG	
A-218		[<i>Tu es gloria mea</i>]	S solo, 2 vn, 2 ob, cor Es, fg, vla, basso		
Am-198		<i>Salve Regina</i> ex Es	S1, S2, T solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org		
[brak]		<i>Ad festum</i> ex D	S, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, org		
[brak]		<i>O gloriosa</i> ex G	S, 2 vn, vla, org		
A-233	OEHLISCHLÄ- GEL Franz Joseph	<i>Duetto</i> ex D. 1. <i>Mens secreta non coelum</i> ; 2. <i>Non franget meum animum</i> [<i>Crucis viae patibulum</i>]	S, B soli, 2 vn, vla, org S, 2B soli, 2 vn, vla, org	SHPKG [ca. 1774]	Joseph Larrisch Joseph Larrisch

P-324	OTTO Johann Franz	<i>Angelis suis Deus</i>	CATB, 4 trbni, org		
P-334		<i>Christus factus est pro nobis</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-326		<i>Exsurge Domine non praevaleat</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-325		<i>Laetatus sum in his</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-327		<i>Tribulationes cordis mei</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-323		<i>Domine ne longe facias</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-319		<i>Invocabit me</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-322		<i>Laetare Jerusalem</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-321		<i>Oculi mei semper</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-320		<i>Remisere miserationum</i>	CATB, 3 trbni, org		
M-66		<i>Missa choralis</i>	CATB, 3 trbni, cb, violetta		
P-329		<i>Improprium expectabit</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-331		<i>Justitiae Domini</i>	CATB, 3 trbni, org		
P-328		<i>Laudate Dominum</i>	CATB, 3 trbni, org		
-330		<i>Meditabor in mandatis</i>	CATB, 3 trbni, org		
M-68	PAŘIZEK Alexius P.	<i>Missa Solemnis in D</i>	SATB, 2 vn, vla, 2 fl, 2 cl, 2 fg, 2 clni, 2 cor, org		
A-242	PEREZ David	<i>Aria ex C: Veni Sancte Spiritus ex C</i>	S solo, 2 vn, basso, org	St-PJKG	
R-136	PERGOLESI Giovanni Battista	<i>[Requiem in F]</i>	4vv, str, orch, org [dekompl.]		
-354	PICHL Václav	<i>Motetto ex D: Laetentur caeli at exsultet terra</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 ob, org	St-PJKG	
Am-199	PULITZ Alexio P.	<i>Regina Caeli in D</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, 2 cor, org	SAG 1773	<i>Franciscus Kles, Ignatius Mann Poëta, Joannes Seppelt Rbetor, Stephanus Hannig</i>
-355	RATHGEBER Johann Valentin	<i>Completorium ex C</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org		
Am-200	RICHLAWSKY Ignatius	<i>Salve Regina in E</i>	CATB, 2 vn, 2 fl, 2 cor, org		
A-243	RÖSSLER František Antonin	<i>Aria in C: Lauda Sion Salvatorem</i>	C solo, vn solo, 2 vn, vla, vl c, 2 cor, org	St-PJKG	

M-89	SCHIMPKE Christoph	<i>Missä in C</i>	CATB, 2 vn, 2 vlae, 2 ob., 2 clni, org	SPJKG	
R-140	SCHMID Johann Michael	<i>Requiem ex Es</i>	CATB, 2 vn, 2 vlae, 2 cor, org	SAG 1770	<i>Johann Michäel Kirchner Syntasceus studiosus, Franciscus Kles, Franciscus Klose Grammatista, Ignatius Mann, Joannes Seppell Grammatices Alummo</i>
V-168	SCHREYER Georg	<i>Vesperae de Apostolis ex B</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SPKG/ SAG	
V-167		<i>Vesperae de B. Virgine ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SPJKG 1768	<i>Fechner, Katz Rhetor, Stanitz Antonius ex Comitatu Glacensi</i>
[brak]	SCHUSTER Joseph	<i>Lit[ania] Laure[ana] ex A</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 ob, org		
[brak]	SEEGER Johann Joseph	<i>Missä quadragesimalis ex F</i>	CATB, b. c.		
[brak]	SEYLER Abel				
[brak]	SONNLEITHNER Christoph	<i>Missä solennis ex C</i>	CATB, orch, org		
Am-201	THENNI Johann	<i>Salve Regina ex Es</i>	CATB, 2 vn, 2 cl, org	<i>Reinerz</i>	
M-109	TÜMA František Ignác Anton	<i>Messa romana in canone ex g a 6 con Fondamento</i>	C, A1-A3, T, B, org	SPJKG	
M-110	VAÑHAL Jan Křitel	<i>Missä ex F</i>	CATB, 2 vn, vla, 2 fl/ob, 2 cor, 2 cl, org	SPJKG. SAG	
R-151	WEIGANG Anton	<i>Requiem ex Es</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, org	SPJKG	
M-67	ZECHNER Johann Georg.	<i>Fasten-Messe</i>	CATB, 2 violettac, 3 trbni		
V-172	ZIEGENHEIM Franz	<i>Vesperae de confessore ex C</i>	CATB, 2 vn, org		
H-209		<i>Tè Deum ex D</i>	CATB, 2 vn, 2 clni, timp in D, org	SPJKG- 1774	<i>Joannes Piasza Principista</i>
A-252	ZOPPIIS Francesco	<i>Aria: Fideles buc advolate ex D</i>	S solo, 2 vn, vla, 2 ob, 2 cor, vne, org	SPJKG	